

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring, om ändring av strafflagen samt om upphävande av lagen om ändring av strafflagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en ändring av 9 § om brott mot tystnadsplikten i lagen 3.2.1995 om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring, ett tillägg till 11 kap. strafflagen av en ny 7 a § om brott mot förbudet rörande kemiska vapen samt ett upphävande av lagen den 3.2.1995 om ändring av strafflagen. De nämnda lagarna av

3.2.1995 har inte satts i kraft genom förordning på det sätt som förutsatts i dem. Ikraftträdandet 1.9.1995 av det andra skedet av strafflagsreformen och ikraftträdandet 1.9.1996 av ändringen av 1 kap. strafflagen har lett till att lagen om ändring av strafflagen och straffstadgandet i lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen inte kan sättas i kraft i den godkända formen.

MOTIVERING

1. Nuläge

En lag om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring (i det följande "ikraftträdandelagen") gavs 3.2.1995. Den skall träda i kraft vid en tidpunkt som fastställs i förordning, men tills vidare har lagen inte publicerats i Finlands författningssamling. När ikraftträdandelagen stiftades ändrades också strafflagen. Till förteckningen över s.k. internationella brott i den då gällande 1 kap. 3 § strafflagen fogades brott mot förbudet mot kemiska vapen och till 13 kap. strafflagen fogades en ny 4 a § som föreskrev straff för brott mot förbudet mot kemiska vapen.

I och med att det andra skedet av totalrevideringen av strafflagen trätt i kraft 1.9.1995 (578/1995) föreskrivs om brotten mot mänskligheten, vilka avsågs i det gamla

13 kap., numera i 11 kap. som har rubriken "Om krigsförbrytelser och brott mot humaniteten". I detta sammanhang infördes desutom i strafflagen ett nytt 38 kap. om informations- och kommunikationsbrott, vars 1 och 2 §§ gäller sekretessbrott och sekretessförseelse.

Revideringen av 1 kap. strafflagen (626/1996) trädde i kraft 1.9.1996. Enligt kapitlets 7 § avses med internationella brott sådana brott som begås utanför Finland och vars straffbarhet oberoende av lagen på gärningsorten grundar sig på en internationell överenskommelse som är förpliktande för Finland eller på någon annan författning eller bestämmelse som är internationellt förpliktande för Finland. Närmare stadganden om tillämpningen av denna paragraf har utfärdats i förordningen om tillämpningen av 1 kap. 7 § strafflagen (627/1996). I förordningens 1 § uppräknas de brott som betraktas som internationella brott.

2. Föreslagna ändringar

2.1. Ikraftträdandelagen

De beskrivna ändringarna av strafflagen kräver en ändring av 9 § ikraftträdandelagen. Enligt motiveringen till 38 kap. strafflagen (RP 94/1993 rd, s. 134) är det, för att skapa en helhetsbild av straffstadgandena, motiverat att i strafflagen ta in ett allmänt sekretessbrottsstadgande, som det vid behov kan hänvisas till i andra lagar. För att fullfölja denna princip föreslås att straffstadgandet i 9 § ikraftträdandelagen ändras så att det hänvisar till strafflagen. Dessutom föreslås att stadgandet skall innehålla en hänvisning till det straffstadgande rörande brott mot förbudet mot kemiska vapen som föreslagits som 7 a § i strafflagens 11 kap.

2.2. Lagen om ändring av strafflagen

Föreslås ett upphävande av de ändringar som gjordes i strafflagen genom lagen 3.2.1995. Efter de ändringar som sedermera har gjorts i strafflagen kan de ifrågavarande ändringarna inte längre sättas i kraft, eftersom den genom nämnda lag ändrade 3 § i 1 kap. strafflagen inte längre är i kraft och 13 kap. strafflagen inte längre stadgar om brott mot humaniteten. Stadgandena om internationella brott ingår numera i förordningen om tillämpningen av 1 kap. 7 § strafflagen. Till förteckningen i denna förordnings 1 § bör fogas brott mot förbudet mot kemiska vapen.

2.3. Strafflagen

Föreslås att straffstadgandet rörande brott

mot förbudet mot kemiska vapen fogas till 11 kap. strafflagen som en ny 7 a § med samma innehåll som 4 a § i 13 kap., vilken nu föreslås bli upphävd. Det föreslås att paragrafens 1 punkt skall hänvisa till 11 kap. 1—3 §§, vilka stadgar om krigföringsbrott, grovt krigföringsbrott och lindrigt krigföringsbrott. I fråga om motiveringen av stadgandet hänvisas till regeringens proposition nr 247/1994 rd. Kriminaliseringen av brott mot förbudet mot användningen av kemiska vapen motiveras på sidorna 21—24.

3. Propositionens verkningar

Den föreslagna ändringen av strafflagen utvidgar straffbarhetsområdet. Det är dock i högsta grad sannolikt att brott mot förbudet mot kemiska vapen kommer att förbli mycket sällsynta, varför det föreslagna inte kommer att öka myndigheternas arbetsmängd i högre grad och därför har propositionen inte några nämnvärda ekonomiska eller organisatoriska verkningar.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har utarbetats vid utrikesministeriet i samråd med justitieministeriet.

5. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft samtidigt med konventionen. Konventionen har ratificerats av det antal stater, dvs. 65, som ikraftträdandet förutsätter. Konventionen träder sålunda i kraft 29.4.1997.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstörelse

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 9 § lagen den 3 februari 1995 om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstörelse som följer:

9 §

Straff

eller 2 §§ strafflagen, om inte gärningen skall straffas enligt 40 kap. 5 § strafflagen eller lagen föreskriver strängare straff annanstans.

Straff för brott mot förbudet mot kemiska vapen bestäms i 11 kap. 7 a § strafflagen.

Straff för brott mot den i 8 § föreskrivna tystnadsplikten fastställs enligt 38 kap. 1

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

2.

Lag

om upphävande av lagen om ändring av strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Härmed upphävs lagen den 3 februari 1995 om ändring av strafflagen.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

3.

Lag**om ändring av strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 11 kap. strafflagen en ny 7 a § som följer:

11 kap.***Om krigsförbrytelser och brott mot humaniteten*****7 a §**

Brott mot förbudet mot kemiska vapen

Den som i strid med konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring

1) använder kemiska vapen i annat fall än som avses i 1—3 §§ i detta kapitel,

2) utvecklar, producerar, på annat sätt förvärvar, lagrar, innehar eller transporterar kemiska vapen eller

3) deltar i militära förberedelser för användning av kemiska vapen

skall för *brott mot förbudet mot kemiska vapen* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 5 december 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Tf. utrikesminister
Statsminister *Paavo Lipponen*